

saa gennemgribende Ændring — men ogsaa Modstand og Kamp, som kan volde Fortræd og kan bringe Uføre i Stedet for den rolige, fremadskridende Udvikling, som den nye Ordning tilsigtede. Paa dette derfor ret kritiske Tidspunkt indenfor den lokale Styrelse skal nu det andet Afsnit af Loven af 1908, altsaa Handelens Udskillelse fra Administration, træde i Kraft. Dette er jo et gammelt Spørgsmaal. Denne Adskillelse har i lange Tider været præsenteret som et Universalmiddel, som et ufejlbarligt Middel. Jeg tilstaar, at for mig har der altid i disse Ord ligget mere af Stikordets Klang end af en Læresætning, hvis Sandhed er umiddelbart indlysende. Men i alt Fald, det har nu gennem mange Aar og fra mange Sider lydt, at her var Midlet, her var Helsebøden baade for den grønlandske Befolkning selv og for den danske Statskasse i dennes Forhold til Grønland, og den for nogle Aar siden nedsatte lille grønlandske Kommission mente det samme. Og Regeringen og Rigsdagen gik ind derpaa, men fornøftigvis meget forsigtigt og langsomt, givende Tid til at prøve og til at samle Erfaringer. Det er derfor saaledes, som ogsaa den ærede sidste Taler omtalte, at for den første Tid var — og er altsaa endnu — Handelschefens Virksomhed indskrænket til Købet af de Varer, der sendes op til Kolonierne, og til Salget af de fra Grønland nedbragte Produkter. Dette kan ingen Kollision volde, og det er jo ogsaa rimeligt, at disse to Virksomheder virkelig heldigst kunne udføres af en merkantilt uddannet Mand. Indenrigsministeren har jo nu i den forløbne Tid haft Lejlighed til at erfare, om det er lykkedes Handelschefen at finde saadanne nye og bedre Veje til Indkøb af Varer og vel navnlig til Salget af Tran og Skind, der sendes her ned, at der her kan regnes at foreligge en pekuniær Gevinst — den Side af Sagen er jo rent pekuniær. Men Vanskelighederne komme, naar man skal til det næste Skridt, den virkelige Adskillelse, Udskillelsen af Salget, Omsætningen i Kolonierne, Handelssamkvæmmet med Grønlænderne fra Administrationen og denne Sags Henlæggelse under Handelschefen.

Loven har en Slutningsbestemmelse om, at Handelschefen skal senest efter 5

Aars Forløb forelægge Ministeriet en Plan til den fremtidige Ordning af Handelsvirksomheden i Grønland og af Omsætningen. Men under Lovens Behandling i 1908 blev der i det andet Ting, hvor man ønskede at komme hurtigere til den definitive Adskillelse, indsat en Bestemmelse om, at disse to Virksomheder, Handelsomsætningen deroppe og Besejlingen, skulle inden 3 Aars Forløb henlægges under Handelschefen. Denne Frist er udløben i næste Maaned, da de første 3 Aar nu ere forløbne. Saa skal den fuldstændige Adskillelse finde Sted og den direkte Handelsomsætning med Grønland henlægges under en Handelschef, medens efter samme Lov Inspektørerne i Grønland skulle have Indseende med, at denne Chef ogsaa leder denne Handelsvirksomhed paa en Maade, der er stemmende med en heldig Udvikling af Befolkningens Forhold, og Indenrigsministeren skal i hvert enkelt opstaaende Spørgsmaal afgøre, om en Sag hører under den ene eller den anden af de to Direktører. Alt dette vil maaske nok en Gang med Tiden, naar alt er blevet tilpasset, vise sig at være rigtigt og hensigtsmæssigt. Ogsaa i dette Ting hilstes netop denne Adskillelse med Tilfredshed ved Sagens første Behandling. Men i dette Øjeblik, hvor man mest mærker for megen Decentralisation, for mange spredte Kræfter, for megen Forvirring, faar man nærmest det Indtryk, at der her i det Skridt, der nu skal tages, er Stof til at faa endnu mere Slinger i Maskineriet. Det synes jo ogsaa fra alle Sider at have vundet Tilslutning, at Regeringen har ønsket at faa alle disse Forhold optagne til samlet Undersøgelse og Overvejelse, sigtende til Opnaaelse af en samlet Ledelse, et Samarbejde.

Ogsaa i det andet Ting har der jo været Enighed herom; alle Partier have der erkendt Nødvendigheden af en saadan Undersøgelse, og ligeledes har der været fuldstændig Enighed om, at dette Arbejde bør ikke lægges i Hænderne paa en Kommission, men overdrages en enkelt Mand, en Kommissarius. Derimod har der jo været Uenighed, megen Uenighed om Formen, det samme, vi nu hørte af det ærede Medlem. Jeg ser nu ikke rettere, end at de Spørgsmaal, der her have vakt Opposition, rettest og ganske naturligt bør over-